

Auttamisvalmiuden peruskoulutus

Tervetuloa!

Käytännön asiat

- Kamerat ja mikit pois päältä
- Puheenvuorot viittaamalla tai chatissa
- Tauot
- Koulutusmateriaalin jako
- Todistukset
- Palaute koulutuksesta

1. Ymmärtää osaston roolin osana Punaisen Ristin kokonaisvalmiutta.
2. Osaa selittää kokonaisvalmiuden peruskäsitteet.
3. Tietää mandaatin ja sopimukset, joihin Punaisen Ristin toiminta perustuu.
4. Osaa selittää, mikä on valmiussuunnitelman merkitys osaston varautumisessa.
5. Osaa selittää, mitä on kotimaan apu ja miten katastrofirahastoa käytetään.
6. Osaa arvioida osaston auttamisvalmiuden resursseja, toimintamalleja ja kehityskohteita.
7. Osaa kuvata viestinnän merkitystä viranomaisjohtoisessa tilanteessa.

1. Koulutusilta

Välitehtävä

2. Koulutusilta

1. Koulutuksen aloitus

- Esittelyt
- Ohjelma, osaamistavoitteet
- Käytännön asiat

2. Vapaaehtoisten kokemuksia valmiustehtävistä

3. Valmius

- Termit
- Osaston ja Vapepan roolit

4. Punaisen Ristin mandaatti

- Laki ja asetus
- Sopimukset

5. Valmiussuunnittelu

6. Kotimaan apu ja kara

7. Viestintä valmiustilanteissa

Tutustuminen osaston
valmiussuunnitelmaan

Pöytäpeliharjoitus

- Kuvitteellinen valmiustilanne käydään läpi kysymysten ja tehtävien avulla
- Näkökulma omassa osastossa: Millaiset resurssit käytössä? Miten voisi toimia erilaisissa tilanteissa?

Aloitus

Miettikää pienryhmissä mahdollisimman monta erilaista äkillistä auttamistilannetta, joissa osaston apua voidaan tarvita. Kirjoittakaa vastaukset tänne:

<https://padlet.com/maariakuitunen/zkhioyss5nxp5j80>

Punainen Risti auttaa äkillisessä avuntarpeessa

Esimerkkejä valmiustehtävistä ja Punaisen Ristin roolista niissä

Auttamisvalmius

- Osastot ylläpitävät auttamisvalmiutta alueellaan kouluttamalla mm. ensiavun, henkisen tuen ja ensihuollon tehtäviin vapaaehtoisia ja kansalaisia.
- Hälytysryhmien vapaaehtoiset auttavat pienissä ja isoissa onnettomuustilanteissa, esim. tulipaloissa ja etsinnöissä.
- Ystävä-, nuoriso-, monikulttuurisuus- ja kotouttamistoiminnan sekä terveysohjelmien kautta pidetään yllä laajaa osaamisverkostoa, joka on osa järjestön varautumista.
- Jokaisella vapaaehtoisella ja työntekijällä on valmiusrooli ja he ovat hälytettävissä valmiuden tehtäviin tarpeen, kiinnostuksen ja osaamisen mukaisesti.

Kuva: SPR / Miisa Kaartinen

Miksi valmiuden kehittäminen on tärkeää?

- Punaisen Ristin tavoitteena on olla nyt ja tulevaisuudessa Suomen johtava valmiusjärjestö.
- Toimintalinjauksen 2021-2023 yksi päätavoitteista on "Apu löytyy läheltä"
 - Tehokas, nopea apu yllättävissä tilanteissa Suomessa ja maailmalla.
 - Jokainen vapaaehtoinen on osa Punaisen Ristin valmiutta.
 - Valmiussuunnitelmat ja hälytysjärjestelmät kunnossa, aktiivista koulutusta ja harjoittelua.
 - Yhteistyö viranomaisten, osastojen ja muiden järjestöjen kanssa.
 - Osaamme johtaa valmiustilanteita ja pitää yllä tilannekuvaa.

Koronapandemia

Mitä: Kaupunki pyysi Punaisen Ristin apua ohjaamiseen ja neuvontaan rokotuspisteillä.

Koska: 10.2.-31.5.2021.

Missä: Espoo.

Vapaaehtoiset: 155 vapaaehtoista, noin 4000 tuntia. Heistä suurin osa uusia. Noin 20 vapaaehtoista koordinoi toimintaa huolehtien mm. vapaaehtoisten rekrytoinnista, koulutuksesta, vuorojen suunnittelusta ja logistiikasta.

Mitä: Putkirikon seurauksena jätevettä sekoittui juomaveteen. Osa ihmisistä sairastui.

Koska: Tammikuussa 2018, vesi oli juomakelvotonta lähes kuukauden.

Missä: Nousiainen.

Vapaaehtoiset: Kymmenkunta vapaaehtoista osallistui puhtaan veden jakeluun koteihin ja kotihoiton asiakkaille. Noin 80 vapaaehtoista osallistui tiedotteiden jakamiseen koteihin kloorauksen aikana.

Tulipalo

Kuva: SPR/ Marko Tervo

Kuva: SPR/ Heikki Maukonen

Kuka olet? Jouko Aho, Jyväskylän osaston varapuheenjohtaja, valmiuden- ja kotimaanavun yhteyshenkilö.

Kerro auttamistilanteesta: 10.07.2020 Palokassa paloi seniorikortteli, jossa oli 166 asuntoa ja palvelukoti. Palon nopea leviäminen yllätti viranomaiset. Apua annoimme yli kuukauden, koska koordinoimme kaluste- ja muuta apua. Annoimme myös paljon kotimaanapua katastrofirahastosta.

Vapaaehtoisten tehtävät Noin 60 vapaaehtoista Punaisesta Rististä ja Vapepasta oli mukana auttamassa. Akuutissa tilanteessa piirin työntekijä tuli johtamaan toimintaa ja annoimme apua yhteistyössä hänen kanssaan. Teimme yhteistyötä myös seurakunnan kanssa, jonka 15 pappia ja diakonia oli mukana antamassa henkistä tukea. Autettavina olivat 173 evakuoitua, joista osa sai apua pitkään. Vapaaehtoisilla oli paljon tehtäviä. Olimme mukana evakuoinnissa ja vastasimme evakuoitujen muonituksesta, ensiavusta, kaupassakäyntiavusta ja vuodepotilaiden saattamisesta hoitolaitoksiin. Ohjaus, neuvonta ja henkinen tuki olivat tärkeitä tehtäviä ja jatkuivat pitkään vielä palon jälkeen.

Millainen kokemus osallistuminen oli sinulle? Omalta kohdaltani ollessani työttömänä pystyin antamaan poikkeuksellisen paljon aikaani tälle auttamistilanteelle. Minusta oli erittäin hienoa olla mukana isossa auttamistilanteessa, joka onnistui erittäin hyvin.

Punaisen Ristin toiminta kotimaan onnettomuus- ja häiriötilanteissa

VAPAAEHTOISTEN HALLINTA

- ☐ Hälytysryhmien hälyttäminen
- ☐ Ydinvapaaehtoisten johtaminen
- ☐ Spontaanien operaativapaaehtoisten vastaanotto ja johtaminen
- ☐ Auttamishalun kanavoiminen toimintaan, apuvoiman värväminen, pikakouluttaminen ym.

TILANNEKUVA JA TIEDONVÄLITYS

- ☐ Tilannekeskus, tilannekuvan muodostaminen ja ylläpito
- ☐ Tiedottaminen tilanteesta
- ☐ Apua tarvitseville tieto oikeuksista (velvollisuuksista) ja saatavilla olevasta avusta
- ☐ Riskien tunnistaminen ja analyysi

KOORDINAATIO

- ☐ Järjestöjen koordinointi
- ☐ Kansainvälisen avun vastaanoton koordinointi
- ☐ Auttamiskanavana toimiminen yrityksille ja yhteisöille (materiaaliapu)

PERHEYHTEYKSIEN PALAUTTAMINEN

- ☐ Henkilötiedustelu
- ☐ Punaisen Ristin viestinvälitys
- ☐ Perheenyhdistäminen (neuvonta ja matkajärjestelyt)

LÄPILEIKKAAVIA KAIKISSA TOIMINNOISSA

- ☐ Erityisen haavoittuvassa asemassa olevien auttaminen
- ☐ Suojelu
- ☐ Yhdenvertaisuuden edistäminen
- ☐ Kotimaan apu

EVAKUOINNIT / VÄESTÖN SIIRROT

- ☐ Kokoamispuoleen perustaminen
- ☐ Henkilöiden evakuointi
- ☐ Rekisteröinti

HÄTÄMAJOITUS JA VESI- JA SANITAATIO

- ☐ Hätmajoituksen järjestäminen teltoissa
- ☐ Tilojen hankkiminen majoitukseen
- ☐ Viranomaisten osoittamissa tiloissa toimiminen
- ☐ Vesi- ja sanitaatiohuollon järjestäminen

RUOKAHUOLTO

- ☐ Ruokajakelu tai ruokajakelun järjestäminen
- ☐ Ruokahuolto onnettomuuspaikalla auttaville, uhreille ja omaisille

TERVEYDENHUOLTO

- ☐ Ammatillisesti: Terveysinfot, alkutarkastukset, kiireellinen hoito/hoitoon ohjaaminen, liikkuvat terveysyksiköt, ERU-yksiköt
- ☐ Vapaaehtoisten toimesta: ensiapu, terveysneuvonta

PSYKOSOSIAALINEN TUKI

- ☐ Ammatillisesti: Psykososiaalinen tuki onnettomuuspaikalla, jälkihoito ja purkutilaisuudet
- ☐ Vapaaehtoisten toimesta: henkinen tuki, kuuntelu, läsnäolo

Punaisen Ristin auttamisvalmius

Osaamistavoite: Osaa selittää auttamisvalmiuden peruskäsitteet

Valmiusjärjestö

Kuva: SPR/ Benjamin Suomela

- Järjestö, jonka perustehtävänä on onnettomuuden uhrien ja muiden hädänalaisten etsintä, pelastaminen, suojaaminen ja muu auttaminen.
- Valmiusjärjestöiksi kutsutaan pelastuspalvelujärjestöjä, jotka ylläpitävät hälytystehtäviin käytettävissä olevia henkilö- tai materiaaliressursseja.

Punaisen Ristin kokonaisvalmius

- Järjestön kaikkien resurssien joustava käyttö onnettomuuksien ja häiriötilanteiden hallinnassa ja toipumisvaiheessa.
- Perustuu henkilöstöön, osaamiseen, aineelliseen valmiuteen, järjestelmiin ja prosesseihin sekä kykyyn kanavoida ihmisten auttamisen halu johdetusti mukaan toimintaan.
- Rakentuu asiantuntijuudesta, vapaaehtoisuudesta, viranomaisyhteistyöstä sekä järjestöverkostoista.

Laitokset

(Kalkun logistiikkakeskus)

Veripalvelu

Kontti

Nuorten turvatalot

Suomen Punainen Risti

Kansainvälinen
Punainen Risti

Keskustoimisto

Piirit

Osastot

Vapaaehtoiset

Yhteistyötahot

Vapepa-verkosto

Muut
yhteistyökumppanit

Ministeriöt

Viranomaiset

Rahoittajat

**Kokonaisturvallisuus on
suomalaisen varautumisen
yhteistoimintamalli,**

**jossa yhteiskunnan elintärkeitä
toiminnoista huolehditaan**

**viranomaisten, elinkeinoelämän,
järjestöjen ja kansalaisten
yhteistyönä.**

Elintärkeitä toimintoja ovat

- Johtaminen
- Kansainvälinen ja EU-toiminta
- Puolustuskyky
- Sisäinen turvallisuus
- Talous, infrastruktuuri, huoltovarmuus
- Väestön toimintakyky ja palvelut
- Henkinen kriisinkestävyys

Varautuminen on toimintaa, jolla varmistetaan

- Tehtävien mahdollisimman häiriötön hoitaminen.
- Tarvittavat tavanomaisesta poikkeavat toimenpiteet normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.
- Käytännössä se tarkoittaa esim. jatkuvuudenhallintaa, valmiussuunnittelua, etukäteisvalmistelua, säännöllistä koulutusta ja harjoittelua

Kuva: SPR/ Heidi Hakkarainen

Punaisen Ristin mandaatti

Osaamistavoite: Tietää Punaisen Ristin mandaatin ja viranomaisten kanssa tehdyt sopimukset yhteistoiminnasta

Laki (238/2000) 25.2.2000 Suomen Punaisesta Rististä

- Punaisen Ristin liikkeen edustaja Suomessa
- Tunnuksen käyttöoikeus
- Yhdistyslain soveltaminen

Asetus (827/2017) 7.12.2017 Suomen Punaisesta Rististä

- Järjestön tarkoitus ja toimintamuodot
- Järjestön säännöt (toimielimet, jäsenet, luottamustoimet jne...)

Laissa määritelty Punaisen Ristin tehtävä

- Kaikissa oloissa suojella elämää ja terveyttä sekä puolustaa ihmisarvio ja ihmisoikeuksia.
- Edistää kansojen välistä yhteistyötä ja rauhaa.
- Pelastaa ihmishenkiä kotimaassa ja ulkomailla
- Auttaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevia inhimillisten kärsimysten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi.
- Tukea ja avustaa maan viranomaisia niin rauhan kuin sodan ja aseellisten selkkausten aikana ihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi.
- Edistää kansalaisten keskuudessa yhteisvastuuta ja auttamismieltä.
- Lisätä ymmärrystä Punaisen Ristin työtä ja yleisinhimillisiä pyrkimyksiä kohtaan.
- Vahvistaa järjestön valmiutta ja toimintaedellytyksiä.

Yhteistyösopimukset

- Yhteistyöpöytäkirjoja ja -sopimuksia
 - Sosiaali- ja terveysministeriön kanssa
 - Sisäministeriön kanssa
 - Poliisin kanssa
 - Maahanmuuttoviraston (Migri) kanssa
- Alueelliset ja paikalliset sopimukset

Kuva: SPR/ Anni Koponen

Yhteistyöpöytäkirja STM:n kanssa

- 9.4.2021
- Sovitaan yhteiskunnan häiriötilanteisiin varautumisesta sekä SPR:n roolista kansallisessa ensiaputoiminnassa.
- SPR ylläpitää ja kouluttaa ensiapu-, ensihuolto- ja psykososiaalisen tuen ryhmiä.
 - Viranomaisten käytössä on riittävä määrä ensiapu- ja muita vapaaehtoisista koostuvia toimintaryhmiä avustustehtäviin.
- SPR koordinoi vapaaehtoista pelastuspalvelua ja tarvittaessa muita sosiaali- ja terveysviranomaisten tukena ja täydennyksenä toimivia vapaaehtoisryhmiä.

Kuva: SPR/ Jussi Vierimaa

Kuva: SPR/ Esko Gardner

- 26.4.2018
- SM:n hallinnonalan yhteistyön tavoitteet ja muodot normaalioloissa, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.
- SPR ylläpitää ensiapu-, ensihuolto- ja psykososiaalisen tuen ryhmiä.
- Valmius perustuu kattavaan vapaaehtoistoimijoiden verkostoon ja järjestön kokonaisvalmiuteen.

Sopimus poliisin kanssa

- 2021-2023
- Sopijaosapuolet Poliisihallitus, Suomen Punainen Risti, Suomen Meripelastusseura ry ja Suomen Lentopelastusseura ry.
- Kattaa kaiken poliisin Vapepa-järjestöjen yhteistyön.
- Poliisin oma tarkentava ohje ”Poliisin ja vapaaehtoisjärjestöjen yhteistyö”.
- Alueellisesti eri käytänteitä valmiuskorvauksen laskuttamisesta ja käytöstä sopimisesta.

Kuva: SPR/ Eero Sario

Yhteistyö Maahanmuuttoviraston (Migri) kanssa

- SPR varautuu avustamaan viranomaisia turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten vastaanotossa.
 - Erityisesti laajamittaisen maahantulon tilanteet.
 - Toiminnan alkuvaiheessa osastoilla ja spontaaneilla vapaaehtoisilla on merkittävä rooli.
- Vastaanottotoiminnan kustannukset korvataan.
- Maahanmuuttoviraston toimeksiannosta piirit kasvattavat vastaanottokapasiteettiaan.

Kuva: SPR/ Noora Kero

Alueelliset ja paikalliset sopimukset

- Osasto tai piiri voi sopia tarkemmin yhteistyöstä kunnan, kuntayhtymän tai maakunnan kanssa.
- Mm. valmius, hälyttäminen, tehtävät, koulutus, johtaminen, raportointi, kustannukset.
- Sopimusten pohjaksi valtakunnallisia sopimusmalleja.
- Sopimuksissa on hyvä huomioida myös järjestöyhteistyö

Kuva: SPR/ Benjamin Suomela

Hämeen piirin alueelliset ja paikalliset sopimukset

- Hämeenlinna (2019)
- Riihimäki (2021)
- Pirkkala (2021)
- Mänttä-Vilppula (2020)
- Tampere (2020)
- Pirkanmaan sairaanhoitopiiri (2018)
- Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä (2018)

Kuva: SPR/ Mari Vehkalahti

Vapaaehtoisen pelastuspalvelun rooli

Vapaaehtoinen
pelastuspalvelu

Kuva: SPR/ Esa Kyyrö

- Punainen Risti on Vapepan yhteysjärjestö ja koordinoi maalla tapahtuvaa perluastustoimintaa.
- Koordinaatiota varten keskustoimistossa ja piireissä on työntekijöitä.
- Vapepa ei ole sopijaosapuoli.
 - Sopimukset Punaisen Ristin ja viranomaisten välillä.
 - Sopimuksissa huomioidaan Vapepan järjestöverkosto.

Vastuut osastossa

- Hallitus vastaa toiminnasta.
- Valmiuden yhteyshenkilö koordinoi osaston auttamisvalmiutta. Yhteyshenkilö saa toimeksiannot hallitukselta.
- Toimintaryhmän vetäjä huolehtii ryhmänsä toiminnasta ja ryhmän osaamisen kehittämisestä pohjautuen toimintasuunnitelmaan ja osaston hallituksen ohjeisiin.

Kuva: SPR/ Saara Mansikkamäki

Valmiussuunnittelu

Osaamistavoite: Osaa selittää, mikä on valmiussuunnitelman merkitys osaston varautumisessa.

Miksi valmiussuunnitelma?

1. Mihin meitä tarvitaan ?
2. Miten toiminta käynnistyy?
3. Miten toimintaa johdetaan ?
4. Mitkä ovat resurssimme ?

Kuva: SPR/ Sirpa Lehtimäki

Punaisen Ristin valmiussuunnitelman yleinen osa

Valmiussuunnitelman yleinen osa

Suomen Punainen Risti

Päsihteerin hyväksymä 19.6.2019

Keskustoimisto

Ministeriöt

Piiri

AVI
ELY-keskus
Sairaanhoitopiirit
Poliisilaitokset
Pelastuslaitokset

Osasto

Kunta
Kuntien
yhteenliittymät

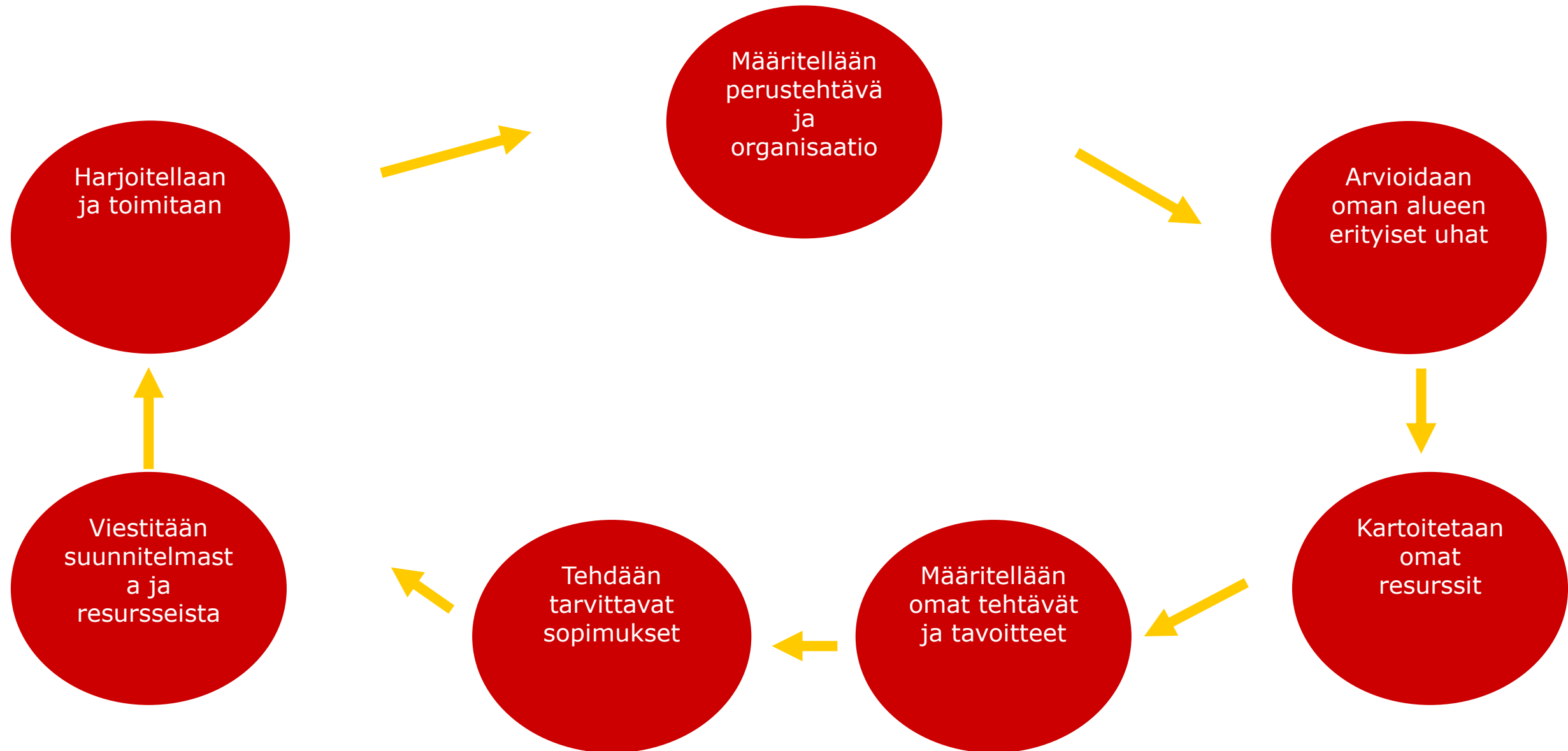
Valmiussuunnittelun tavoite

1. Tiedämme, mihin toimintamme perustuu.
 2. Tiedämme, mitä meiltä odotetaan.
 3. Tiedämme resurssimme ja mistä pyytää apua.
 4. Tiedämme, miten toimimme ja otamme valmiudet käyttöön.
- Nämä kirjataan paperille valmiussuunnitelmaksi.

Kuva: SPR/ Jussi Vierimaa

Valmiussuunnittelu on prosessi

Alueelliset valmiussuunnitelmat

1. On varauduttava tilanteisiin, joissa omat resurssit eivät riitä ja apua tarvitaan naapurista tai kauempaakin.
 - laajat tai pitkäkestoiset tehtävät.
2. Tarvitaan yhteistä keskustelua, suunnittelua ja harjoittelua, eli alueellista valmiussuunnittelua.
3. Alueellinen toimintatapa ei poista osaston roolia. Vapaaehtoinen on aina osaston jäsen. Alueellinen toiminnan kautta toteutuu Punaisen Ristin kokonaisvalmius.

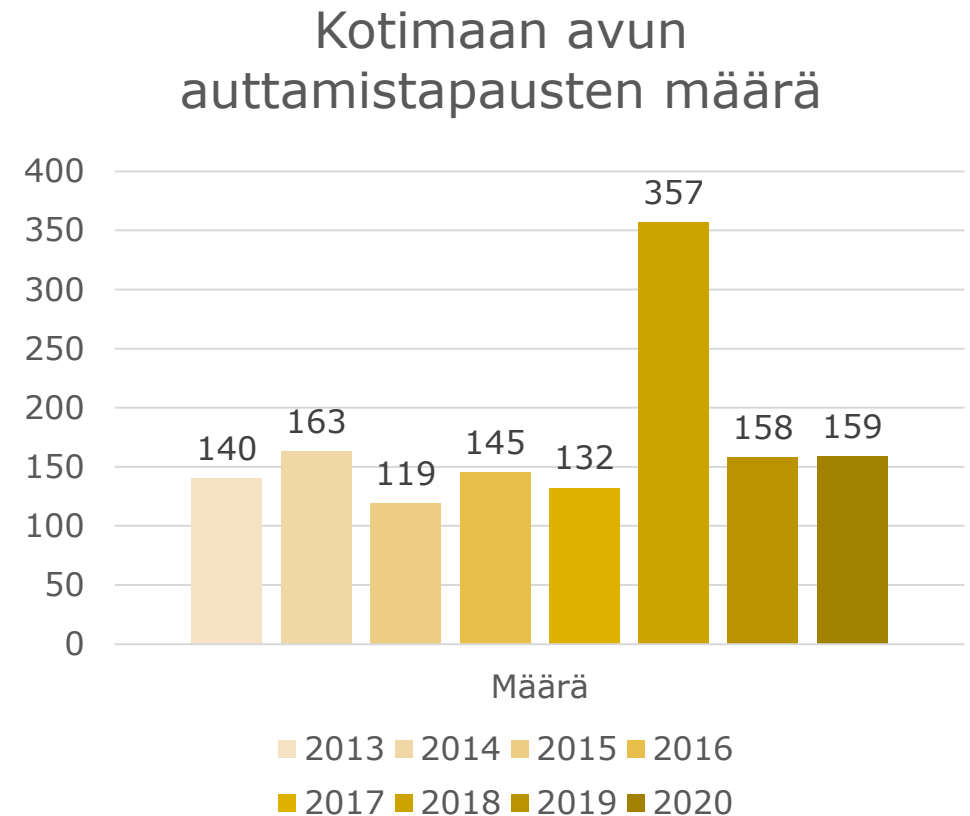

Kotimaan apu ja Katastrofirahasto

Osaamistavoite: Osaa selittää, mitä on kotimaan apu ja miten katastrofirahastoa käytetään

Milloin autamme?

- Äkillisissä onnettomuus- tai häiriötilanteissa, joiden seuraukset ovat kohtuuttomat yksilölle tai perheelle
 - Esim. tulipalo, tulva, myrsky tai tykkylumi.
- Apu on tarpeeseen perustuvaa kertaluonteista apua onnettomuutta seuraaviin päiviin.
- Autamme Suomessa asuvia ulkomaalaisia samoin perustein kuin Suomen kansalaisia.
- Suomesta ulkomaille matkustaneita autamme vain erityisestä syystä pääsihteerin päätöksellä.

Viranomaiset ovat päävastuussa auttamisesta

- Äkillisessä onnettomuustilanteessa viranomaisella on velvollisuus
 - Pelastaa ihmiset välittömältä vaaralta.
 - Järjestää ensihoito- ja sosiaalipalvelut.
 - Tarjota psykososiaalista tukea.
- Osasto voi käynnistää auttamisoperaation yhteistyössä viranomaisen kanssa tai itsenäisesti.
- Meidän tehtävämme ei ole korvata viranomaisten työtä vaan tukea siinä!

Kuva: SPR/ Sirpa Lehtimäki

Osastojen käytössä olevat resurssit

Tehtävään koulutettu
kotimaan avun
yhteyshenkilö

Koulutetut muut
vapaaehtoiset

Katastrofirahasto

Punaisen Ristin
logistiikkakeskus
(Kalkku)

Kontti-tavaratalot ja
Punaisen Ristin
kirpputorit

Lisäapua ja -tukea:

- Piirin kotimaan avun yhteyshenkilö
- Vapaaehtoisen pelastuspalvelun muiden jäsenjärjestöjen hälytysryhmät

- Perehtyminen kotimaan apuun ja avustustapoihin
- Kotimaan avun suunnittelu ja avun koordinointi äkillisissä auttamistilanteissa
- Katastrofirahaston avustuksen haku
- Hallituksen tukeminen yhteistyösopimusten neuvottelussa
- Valmiussuunnittelun tuki osastolle

Taloudellisen avun enimmäismäärät

- [Kotimaan avun ohjeet Rednetissä.](#)
- Kotimaan avun yhteyshenkilö voi päättää avustuksesta katastrofirahaston varoista
 - Enintään 600 euroa/henkilö.
 - Lisäksi enintään 300 euroa /henkilö samassa perheessä.
- Osasto voi auttaa yhdessä onnettomuudessa enintään 2000 eurolla katastrofirahaston tuella.
- Piiriin on otettava yhteyttä, jos
 - Onnettomuudessa on tarve auttaa yli 2000 eurolla.
 - Onnettomuus kohdistuu useaan perheeseen.
 - Media on kiinnostunut tilanteesta.
 - Muissakin tilanteissa yhteydenotto piiriin kannattaa, koska piirin työntekijät saavat usein kyselyjä tilanteista ja näin heillä on valmius vastata.

Katastrofirahaston avustusta ei voi käyttää

- Taloudelliseen ahdinkoon
- Kosteus- tai homevaurioihin
- Sairastumiseen
- Haittaeläinten aiheuttamaan vahinkoon
- Hautajaisavustuksiin
- Tarvike- tai huonekaluhankintoihin muihin kuin ensisijaiseen asuntoon

- Pääsihteeri päättää keräyksen käynnistämisestä Punaisen Ristin valtakunnallisella rahankeräysluvalla, joka on poikkeuksellisen laajoja tilanteita varten.
- Erityisestä syystä piiri tai osasto voivat esittää keräystä paikalliseen tarpeeseen.
- Valtakunnallinen rahankeräyslupa ei salli yksittäisten perheiden hyväksi käynnistettäviä keräyksiä.

Osaston omien varojen käyttö avustustoimintaan

- Punainen Risti ei voi avustaa taloudellisesti muita toimijoita (kuntia, säätiöitä, järjestöjä yms.).
- Avustuksista päättää osaston hallitus.
- Osasto voi käyttää varojaan avustustoiminaan, kunhan se huomioi
 - Kotimaan avustustoiminnan ohjeet
 - Järjestön periaatteet
 - Järjestön säännöt
- Jos osasto päättää järjestää tavarakeräyksen, on hyvä suunnitella tarkka ohjeistus vastaanotettavasta tavarasta ja miettiä, missä ne varastoidaan.

Viestintä auttamistaitona

Osaa kuvata viestinnän merkitystä viranomaisjohtoisessa tilanteessa ja nimetä toimivia viestintäkanavia.

Viestintä auttamistaitona

- Antaa tietoa auttamistilanteesta ulkopuolisille.
- Vastaa nopeasti ja selkeästi tiedon tarpeeseen.
- Lisää turvallisuuden tunnetta.
- Vastaa kysymyksiin: mistä ja miten apua saa? Miten voi auttaa muita ja itseä?
- Kuka hyötyy: avunsaajat, omaiset, media, suuri yleisö.
- Viranomaiset pyytävät viestintää Punaiselta Ristiltä.

- Toimintamalli tilanteisiin, joissa tilanne koskettaa suurta joukkoa ihmisiä tai herättää median huomion. Liitetään osaksi osastojen valmiussuunnitelmaa.
- Roolijako: kuka hoitaa somen, tiedotteen, median.
- Lista yhteyshenkilöistä: viranomaiset, piiri, keskustoimisto, media.
- Mitä kertoa kohderyhmille: avunsaajat, omaiset, viranomaiset.
- Aseta tavoite: kriisin aikana apu ja turvallisuuden tunne. Kriisin jälkeen vapaaehtoisten mukaan saaminen?
- Muista purku: viestintätilanne puretaan samassa yhteydessä auttamistilanteen kanssa.

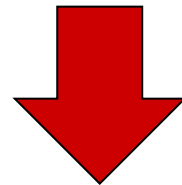
Viestintä äkillisissä auttamistilanteissa

Olemme rohkea ja luotettava auttaja.

- Meillä on tehokas valmius auttaa ja tukea viranomaisia onnettomuus-, kriisi- ja häiriötilanteissa.
- Tuemme yhteisöjä nopeassa toipumisessa onnettomuuksien ja häiriötilanteiden jälkeen.
- Viesti suoraan niille, joita tilanne koskettaa -> ohjataan avun piiriin ja huolehtimaan itsestä.
- Kannustetaan ihmisiä pitämään huolta toisistaan, turvallisuudestaan ja asettumaan heikomman puolelle.
- Viesti tilanteen jälkeen: vinkkaa haastateltava, kerro Punaisen Ristin toiminnasta, kutsu uusia vapaaehtoisia mukaan!

- Suuronnettomuuksissa ja valtakunnalliseksi nousevassa uutistilanteessa viestintää hoitavat keskustoimisto, piiri ja osasto yhdessä (vastuu keskustoimiston asiantuntijoilla).
- Osasto saa yhteyden keskustoimiston viestintään piirin kautta.
- Viestinnän asiantuntijat suunnittelevat sosiaalisen median päivitykset, tiedotteen, verkkojutut ja pääviestit.
- Osastot ja piirit voivat käyttää keskustoimiston tuottamaa materiaalia, mutta viestiä myös itse.

Samanaikainen ja samansisältöinen viesti kaikilla. Sanoma vahvistuu.

Tehokkaita viestintäkanavia

Sosiaalinen media

- Jokaiselle osastolle Facebook-tili.
- Kerro auttamisesta somessa: missä ja minkälaista apua voi saada.
- Punainen Risti on paikalla ja auttaa – apua tarvitseva ei jää yksin.
- Vapaaehtoiset voivat jakaa päivityksiä omissa kanavissaan.

Paikallismedia

- Medialla on tiedonvälitystehtävä.
- Auttaa ihmisiä selviytymään, pääsemään avun piiriin ja huolehtimaan toisistaan.
- Innostaa mukaan uusia vapaaehtoisia
- Muokkaa mielikuvaa, lisää tunnettuutta viranomaisten ja kansalaisten keskuudessa.
- Tärkeä viesti lahjoittajille ja rahoittajille.

Onnistuneen viestinnän muistilista

1. Facebook-sivu ja Twitter-tili luotu ja salasana tarpeeksi monen tiedossa.
2. Tallenna valmiiksi auttamistilanteesta tiedottamiseen sopiva neutraali kuva.
3. Mieti, mistä saat lisää kuvia postauksiin, tiedotteeseen.
4. Valmiusyksikön informointi: tallenna numerot ja sähköpostiosoitteet.
5. Paikallismedioista on apua, onko toimittajan yhteystiedot tallessa?
6. Auttamistilanteessa kerro mistä, milloin ja millaista apua saa.
7. Kerro myös miten voi auttaa itseä ja muita.
8. Valitse viestikasvo (spokesperson) osastosta, jos valintaa ei tehdä piirin / KT:n kanssa
9. Spokesperson, osaston pj, valmiusvastaava, tiedottaja: Mieti tilanteesta yhdestä kolmeen asiaa, jotka haluat sanoa haastattelussa.
10. Jos haastattelu on televisioon tai radioon, varmista ensimmäinen kysymys.
11. Postaa aina, kun tilanne saa uuden käänteen tai kun jotain positiivista tapahtuu.

Koulutusillan päätös

Mitä ennen seuraavaa kertaa tapahtuu?

Välitehtävä ja seuraava koulutusilta

- Kouluttaja lähettää sinulle sähköpostilla [linkin välitehtävään](#). Tutustu osastosi valmiussuunnitelmaan ja vastaa sen perusteella linkin kysymyksiin.
- Ota osastosi valmiussuunnitelma mukaan seuraavaan koulutusiltaan.
- **Seuraava ilta tiistaina 5.10. Tampereella**
- Klo 18:00-21:00 Tampereella SPR:n Hämeen piirin koulutustilassa (Rongankatu 11 C, katutaso). Kahvitarjoilu klo 17:45 alkaen.
- Illan pöytäpeliharjoituksessa kuvataan osaston alueella tapahtuvaa häiriötilannetta (vesikriisi), jossa viranomiset pyytävät apua Punaisen Ristin paikallisosastolta. Harjoitus luo pohjan osallistujille tunnistaa oman osastonsa vahvuuksia ja kehittämiskohteita häiriötilanteessa.

Koulutuspalaute

<https://www.lyyti.fi/questions/ba7c763ad7>

Suosittelavaa luettavaa:

Punaisen Ristin valmiuden perusteet: <https://youtu.be/t5sZDRKRqYE>

Median kanssa toimiminen (Vapepa-johtajille): <https://youtu.be/wJgOsQskxv4>

Valmiussuunnittelu: <https://youtu.be/C3Av-PlonbY>

Turvallisuuskomitea: Kokonaisturvallisuuden sanasto

(<https://turvallisuuskomitea.fi/viestinta/kokonaisturvallisuuden-sanasto/>)

Hupin koulutus tilanne **koulutuksen** perustamisesta:

<https://www.youtube.com/watch?v=YFAQgmENnzQ>